

Soppfarging med fargeslørsoppene.

Senhøstes hadde Miraculix (Sør-Varanger sopp og nyttevekstforening) sine medlemmer i FFSF en arbeidsøkt med farging med fargeslørsoppene og blå brunpigg.

I 2023 hadde vi vært så heldige å finne blodskiveslørsopp. Etter tørking var det 50g. Vi bestemte oss å parallelfarge med blodskive- og rødskive slørsopp. De tørkede rødskivesoppene var en blanding av de ulike artene rødskive slørsopper.

Rødskiveslørsopp med sin røde basis til venstre

Blodskiveslørsopp med sine blodrøde skiver til høyre

Da vi hadde 100g tørket kanelslørsopp og 100g tørket sennepslørsopp bestemt vi å farge med alle de ulike fargeslørsoppene.

Det var litt av en fargeøkt vi hadde gitt oss inn på. For ikke å bli helt forvirret var det greit å kaldbeise alt garnet, ASK fra Hillesvåg.

Kaldbeising: 10g alun pr. 100g garn røres ut i varmt vann.

Tilsettes vann med temperatur på 18 grader, såkalt kuldslått vann.

Vasket fuktig garn legges ned i karet med alunoppløsningen og får ligge der i tre døgn.

Fargingen med sennepslørsopp og kanelslørsopp var relativt enkelt. Den tørre soppen ble malt på mandelkvern. Det var pålagt med munnbind og hansker. Malt sopp ble kokt i 5 liter vann. Avkjølt før soppen ble silt fra fargebadet.

100g garn kaldbeiset med alun ble farget i 1 time ved 80 grader. Etter fargingen ble garnet lagt over i vann som holdt 80 grader og avkjølt i vannet.

2. bad. Når fargesuppa var avkjølt ble nye 100g garn kaldbeiset med alun farget ved 80 grader i en time. Garnet ble avkjølt i fargesuppa.

Resultatet var vi fornøyde med.

Fargingen med rødskiveslørsopp og blodskiveslørsopp var en litt mer krevende jobb.

Deltakerne var konsentrerte og nøyaktige så selv om parallellfargingen innebar to kjeler, to vannbad bare 15 min koking og 15 min farging gikk det bra.

Første del av prosessen var grei. Da var det bare å huske munnbind og hansker når soppene ble malt.

Så startet presisjonsarbeidet. 50g av hver av de tørkede soppene ble kokt med 3 liter vann i 15 minutter for så å bli silt mens suppa var varm. Den avsilte soppen ble tatt vare på.

Da fargesuppa var avkjølt ble 50g alunbeiset garn farget ved 80 grader i 15 minutter for så å bli lagt over i vann med på 80 grader og fargete videre i 45 minutter. Det fargede garnet ble avkjølt i vannbadet.

Under selve fargingen var det mange alarmer både på mobil og termometer som hylte. Merking av gryter, vannbad, vaskevann og garn krevde og sin oppmerksomhet.

Men hva gjorde det med noen svidde fingertupper når blodskiveslørsoppen gav denne okseblodrøde fargen.

Andre bad måtte utsettes til neste dag.

2. bad var enklere da skulle 50g alunbeiset garn farges i 1 time. Men siden vi akte å farge i et tredje bad måtte en et kar med varmt vann stå klar slik at garnet kunne legges over i varmt vann etter fargingen.

Tredje bad var bare hyggelig. Da kunne garnet avkjøles i badet etter en times farging.

Resultatet var vi strålende fornøyde med.

På bildet ser man fra venstre 1. bad blodskive, 1. bad rødskive, 2. bad blodskive, 2. bad rødskive, 3. bad blodskive og 3. bad rødskive.

Vi konkluderte med at det er mest rødfarge i blodskive.

Blodskive- og rødskivefargesoppene hadde mer å by på.

Den avsilte soppen ble funnet fram, tilsatt 3 liter vann og kokt i 1 time. Etter 10 minutter koketid ble det tilsatt 20 ml salmiakk. (Litt mye da pH ble 10.) Fargesuppa ble silt og denne gang ble den avsilte soppen kastet.

50g alunbeiset garn ble farget ved 80 grader i en time.

Vi tynte ut resten av fargen med å farge 50g alunbeiset garn i et bad til, men da slo vi sammen de to fargesuppene.

Da vi bor midt i sandfuruskog er vi så heldige at vi enkelte år har store mengder blå brunpigg.

Vi har prøvd mye forskjellig for å få fram fargen fra denne vakre soppen. Metoden vi har endt opp med er å kutte opp fersk sopp, legge soppen i et norgesglass, fylle på med vann, skru på lokk uten gummiring og la glasset stå minst tre måneder. De soppene vi brukte til fargingen hadde stått i et år.

Utkoking av sopp; Hell alt innholdet fra norges glasset i en kasserolle, (1 liter pr 100g garn). Tilsett kaldt vann til det er 5 liter. Kok opp og la koke i 10 min før det tilsettes 50 ml salmiakk. La suppa koke i 50 minutter til. Avkjøl og sil bort den utkokte soppen.

Vi farget i to omganger.

Først farget vi jernbeiset garn, TROLL fra Hillesvåg, i bare 10-15 minutter. Da var vi fornøyd med fargen. Så ble garnet lagt over i varmt vann og farget videre i 45 minutter.

Resultatet var perfekt. Nok en gang fikk vi den mørke flaskegrønne fargen vi ønsket.

På dag tre kokte vi ut ny runde med sopp på samme vis og farget alunbeiset garn i en time. Dette hadde vi ikke prøvd før, men kommer nok til å gjøre det igjen. Den lyse blågrønne fargen vil vi ha mer av.

Må innrømme at galskapen hadde tatt oss. Vi farget også flere hg garn med blåtre, men det er en annen historie.

